

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

1923. január 16. Kedd.

ÁRA 10 KORONA

Debreczen, XXI. évi. 11. szám.

A nagy- és kisantant jegyzéke barátságos szándéku volt

Budapest, január 15. A m. kir. külügyminisztériumban a mai nap folyamán megbeszélések folytak a Cseh Sajtóiroda részéről szombaton éjszaka kiadott ismert közlemény ügyében. E megbeszélések során a nagy- és a kis-entente Budapesti székeli diplomáciai képviselői a külügyminisztérium vezetésével megbeszéltek Daruváry Géza igazságügyminiszter előtt a következő nyilatkozatot tették:

Tekintettel arra a körülményre, hogy Franciaország, Anglia és Olaszország képviselői által Daruváry miniszter urhoz intézett levele, valamint Romániának, az SHS Királyságnak és Csehszlovákiának a képviselői által az elmúlt szombaton hozzáfűzött közlést a csehszlovák sajtóiroda hozta nyilvánosságra és ezt a közlést a bécsi sajtó is átvette, a fentemlített hatalmak képviselői szükségesnek tartják megállapítani, hogy közléseiket teljesen barátságos érzelmekekkel tették, tartva attól, hogy a leveleket a külföldön történt közzététele ennek a szándéknak nem megfelelő benyomást kelthet, sajnálják ezt az intenciók ellenére történt közzétételt és még egyszer hangsúlyozzák barátságos érzelmeiket, amelyek őket levelük megírásánál, illetve közlésük megtételénél vezérelték.

Mint a M.T.I. értesül, Daruváry Géza miniszter meglepedéssel vette tudomásul ezt a kijelentést, amely tanujele az ez ügyben minden oldalról megnyilvánuló kedvező diszpozícióknak.

Az antant jegyzéke

Budapest, január 15. Szombaton délután megjelent Castagnetto herceg, budapesti olasz követ a magyar külügyminisztérium vezetésével megbeszélte Daruváry Géza igazságügyminiszternél és az olasz, francia és angol kormányok nevében a január 13-áról keltezett következő jegyzéket nyújtotta át:

Kötelességünknek tartjuk, hogy Nagyméltóságod figyelmét fölhívjuk azokra az eseményekre, amelyek a legutóbbi magyar-román határcsökkentések megelőzték és amelyek azok előidézéséhez hozzájárulhattak. December 10-ike óta a történetek és nyilvános gyűlések egész sorát rendezték meg a román határ mentén levő magyar helységekből, ahol irredenta határozatok és a szerződés megsejtésére vonatkozó fölhívások fogadtattak el. Hasonló fölhívások alkalmasak arra, hogy a kedélyeket nyugtalanítsák és a szomszédos államokban valóságos provokációk benyomását keltsék.

A miniszterelnök ur kétségtelenül azon a véleményen lesz, hogy célszerű lesz, hogy célszerű volna — nehogy a magyar kormány magatartását félre lehessen magyarázni — ezt az aggályos propagandát megakadályozni és hivatalos nyilatkozattal tanúsítani, hogy elítéli ezeket a tulkapásokat, amelyek Magyarország nyugalmára és a szomszédos államokkal való viszonyára csak károsak lehetnek.

Bátrak vagyunk figyelmét fölhívni a jelen helyzet veszedelmére, tisztán a jó egyetértés és béke szellemétől vezéreltetve, amely hármunk kormányát Magyarország iránt áthatja.

Fogadia, stb. Castagnetto, sk., Doucet sk., Balfour sk.

Az olasz követ a jegyzék átadásakor szóbelileg ismételt kiemeltette, hogy a jegyzékben foglaltakat kéri baráti tanácsnak tekinteni, amelyet ő Magyarországnak érdekében adnak.

A kisantant szóbeli demarssa

Szombat este folyamán megjelentek a m. kir. külügyminisztériumban Románia, Jugoszlávia és Csehország budapesti követei, akiknek nevében Stireca román követ szóbelileg a következőket adta elő:

Magyarországon a békeszerződés és a szomszédok ellen hosszabb idő óta izgatás folyik. Az utolsó hetekben ez nagyon megerősödött és megszorodott a parlamentben, gyűléseken és a sajtóban kifejezésre jutott ellenséges megnyilvánulások. Mindezek a szomszédos államok lakosságában nyugtalanságot keltenek. A magyar kormány az agitációk leküzdésére nem tett semmit, sőt egyes hivatalos személyiségek beszédeinek oly magyarázat adható, amely alkalmas a nyugtalanság szellemének fokozására. Hogy a kedélyek Magyarországon és nálunk megnyugodjanak, véleményünk szerint szükséges volna a magyar kormány részéről megfelelő intézkedésekre, hogy az ilyen manifesztációk, beszédek és a sajtó útján kifejtett veszedelmes propagandák megszüntessenek.

Dr. Daruváry Géza, a külügyminisztérium vezetője, válaszában hangsúlyozta, hogy a gyűléseket jelentőségét túlozzák. Kiemelte, hogy Magyarország szabad ország, ahol nincs sajtócenzúra és ahol a gyűléseken is szólásszabadság uralkodik és így a kormánynak nincs föltétlenül módjában ilyen manifesztációk megakadályozása.

Biztosította azonban a kis-entente követét a magyar kormány teljesen békeszerető szándékairól és kijelentette, hogy a magyar kormány már a kis-entente ezen lépése előtt is igyekezett Magyarországnak közvéleményére megnyugtatóan hatni és hogy a jövőben is ilyen magatartást fog követni.

Riadó, statárium, csapatösszevonás Erdélyben

Békéscsaba, január 15. Aradról jelentik: A határmenti városok során legutóbb Szatmáron és Máramaroszigeten is kihirdették a 3. számú régi rendelet kiegészítéseként az ugynevezett riadórendeletet. Mindenütt hangsúlyozták a hatóságok vezetői, hogy nyugtalanságra semmi ok és a rendelet csupán kiegészítése, illetve telelevítése az érvényben volt rendelkezéseknek. Szatmármegyében a román katonai hatóságok statáridős intézkedéseket léptettek életbe. Elsősorban a román nemzetiségű lakosságból nemzeti gárdát alakítottak,

hogy a városok és községek rendjére vigyázzanak. A szatmári helyőrség megszállta a katonailag fontosabb pontokat. A román-magyar határon a csapatösszevonások román részről folyamatosan vannak.

Sürgős katonai behívások Aradon

Békéscsaba, január 15. Aradról jelentik: A katonai ügyosztály a következő hirdetményt bocsátotta ki:

A fővezérkar 1252—1923. számú rendelete alapján felhívjuk mindazokat az 1921. és 1922. évfolyambeli román nemzetiségű ifjakat, akik az 1.

Dolj. gyalogezredhez a 31., 83., 85., 86., 87., 88., 101—102. és 105—104. gyalogezredhez, a 2., 3., 16. és 17. vadászrezredhez, a 3., 4. és 6. hegyvadász zászlóaljhoz, az 5. és 12. Rosiori ezredhez, a 6. és 7. pionírezredhez tartoznak, hogy az első vonattal illetékes ezredekhez menjenek abba a helyőrségbe, ahol azok elhelyezve vannak.

Hasorlóképen jelentkezni tartoznak illetékes ezredeknek az első vonattal mindazok az 1922. évfolyambeli román nemzetiségű ifjak, akik az 1., 31. és 33. tüzérezredhez, az 5., 32. és 34. ágyuzezredhez tartoznak.

Végül az aradi várbán jelentkezni tartoznak mindazok az 1920. és 1921. évfolyambeli román nemzetiségű ifjak, akik a 93. gyalogezredhez tartoznak.

A vasutakon való utazás a Livrei de Complectas vagy a behívási parancs alapján, amely minden katonának van, ingyenes. A szükséges felvilágosítások a város katonai ügyosztályánál, az arad-gáji elődjárosánál,

valamint a kerületi rendőrségeken nyerhetők. Az ellenszegülők a haditörvényszéknek adának át.

Arad, január hó 10-én Dr. Robu s. k., főpolgármester. Sperieac s. k., a katonai ügyosztály vezetője.

Bolgár támadás híre a déliromán határon

Arad, január 15. A román kormány hivatalos jelentése szerint szervezett komitási bandák lépték át a Dobruzsai határt a várnégyszög felé. A megremült lakosság védelemért a kormányhoz fordult, mely megígérte, hogy erélyes eszközökkel véget fog vetni a folyton ismétlődő határvillongásoknak. E célból elhatározta, hogy az új Dobruzsai határvonalat katonailag megerősítik. A komitásokat, akik a román területre merészkedtek, a helyszínen fogják kivégezni. A román külügyminiszter jegyzéket intéz a bolgár kormányhoz, amelyben erélyes intézkedést követel a komitások határsértése ellen.

A bécsi román követség az erdélyi hadilállapot kihirdetéséről

Bécs, január 15. Az itteni román követség Bukarestből érkezett jelentése alapján a következők felvilágosításokat adta tudósítóinak:

A minisztertanács rendeletére a magyar határ mentén ki van hirdetve a hadilállapot.

Az adott okot erre, hogy minden körülmények között fenn kell tartani a rendet és nyugalmat, de a hadilállapot kihirdetése nem irányul a magyar lakosság ellen. A román és a magyar lakosság között nincsenek különösebb ellentétek, mivel azonban a katonai és polgári hatóságoknak tudomásukra jutott, hogy magyar területekről bizonyos felelőtlen elemek átszivárognak és zavargásokat akarnak támasztani, ennek előbe kellett vágni. A hadilállapot kihirdetése a lakosság körében természetesen nagy izgatottságot

kellett, mivel a kormány részéről felhozott okokat a nép nem tartja helyesnek.

A rendelet úgy szól, hogy mindenki tartozik 15 perccel azután, mihielyt a templomok tornyain megszólal a harang, a nyilvános helységeket és az utcákat elhagyni és azonnal hazatérni. A harangszó után minden fogalom tilos az utcákon.

Az üzleteket és nyilvános helységeket nyomban be kell zárni, a házak utcai ablakait és kapujait ki kell világítani. Aki a katonai és polgári hatóságok rendelkezéseit megsejti, azonnal hadilállapot bűnhődik. Akik nem engedelmeskednek, azokat letartóztatják és haditörvényszék elé állítják. Ezt a rendeletet, amelyet a határ mentén minden városban kihirdettek, a katonai és polgári parancsok együttesen irtak alá.

A párisi magyar ügyvivő nyilatkozata a francia külügyminisztériumban

Páris, jan. 15. A magyar követség diplomáciai ügyvivője szombaton este kormányának utasítása következtében megjelent a Quai d'Orsay-n, ahol a politikai osztály igazgatója fogadta. Az ügyvivő határozottan kijelentette,

Nem magyar oldalról

Páris, jan. 15. Hevesy magyar ügyvivő és Peretti della Rocca külügyminisztériumi politikai államtitkár nyilatkozatai, amelyeket az egész sajtó közöl, kitűnő benyomást tettek. A lapok egyébként ideges hangon írják a román-magyar ellentétről és sorraikból kleszdill az a gyanakvás, hogy a békét nem magyar oldalról veszélyeztetik.

Sürgős interpelláció az entente jegyzéke ügyében

Baross János nemzetgyűlési képviselő ma bement a parlamentbe, ahol sürgős interpellációt jegyzett be, amelynek szövege a következő: A nagy entente legutóbbi jegyzéke valamint Sturcea román követnek a magyar parlament szuverenitását mélyen sértő szövegét előterjesztése tárgyában a miniszterelnökhöz.

Az egységes pártban ma délelőtti

hogy a román határ mentén előfordult jelentéktelen összekocanákkal kapcsolatosan állítólag elrendelt magyar csapatmozgásokról elterjedt hírek kóhalmányok.

folyamán még nem alakult ki végleges vélemény. Azok a képviselők, akikkel a jegyzék tárgyában ma délelőtti beszéltek, kijelentették, hogy elvárják a kormánytól, hogy határozott hangon udvarias, de energikus választ adjon. Az ellenzéken általános az a vélemény, hogy a kormánynak a legteljesebb energiával kell visszautasítani a jegyzéknek ama részét, amely belügyeibe avatkozik. Az a meggyőződés alakult ki, hogy a jegyzéknek semmiféle különösebb hatása nem lesz. Az bizonyos, hogy az ellenzék támogatni fogja a kormányt, ha megfelelő energiával utasítja vissza a jogtalan beavatkozást.

Más információk szerint az ellenzék egyrésze ma este megbeszélést tart, amelyen a jegyzékkel és a kormány eddig tett intézkedéseivel foglalkozni. Ezen az értekezleten állapítják meg az ellenzék holnapi parlamenti szereplését. Lehet azonban, hogy ezen a megbeszélésen a holnap reggeli események változtatni

Jógnak, mert **Bethlen miniszterelnök** holnap délelőtt az ülés megnyitása előtt az összes pártok vezetőit részletesen informálni fogja a helyzetről és a kormány további szándékairól. Arról is van híradás, hogy a kormány még ma nyilatkozatot ad ki, amelyben leszögezi a való tényállást és a magyar kormány álláspontját. A külügyi bizottság holnap délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyet még a múlt héten hívtak egybe, amely természetesen a legyűzőkkel és a kormány magatartásával is foglalkozni fog.

AZ OSZTRÁK HATÓSÁGOK ÉS OLASZ EMIGRÁNSOKAT KISZOLGÁLTATJÁK A TASSISZTÁNK

Bécs, január 14. (A „Debreczeni Független Újság” bécsi szerkesztőségétől.) Lőbb ízben foglalkoztunk már azzal, hogy az olasz szocialisták és kommunisták a fassiszta terrorja elől javarészt Bécsbe szöktek. Bécsből, azután elszedtek Ausztria nagyobb városába. Az Ausztriába emigrált olasz munkások azonban több ízben különböző tuncató gyűléseket rendeztek, miré Mussolini erőlyes jegyzéket intézett az osztrák kormányhoz. Az osztrák kormány Mussolini tenyegetésétől annyira megijedt, hogy az olasz emigránsoknak minden szervezkedést és tüntetést megtiltott. Az egyes alsóbb hatóságok azonban még tovább mentek és utabban több olasz emigránsot kiszolgáltattak a fassiszta hatóságoknak. Az osztrák hatóságok ezen tenyegedése most került napvilágra és a szocialdemokratapárt körében viszátszest szült. Az osztrák szocialdemokratapárt felelősségre akarja vonni Seipel kancellárt és a kormányt a menedéklag megsértéséért. Az osztrák szocialisták garanciákat követelnek arra nevére, hogy ez az eset nem fog többé megtörténni. Abban az esetben, ha az osztrák hatóságok az olasz emigránsokat továbbra is ki akarják szolgáltatni, a leghevesebb harcot tervezik a kormány ellen. Az osztrák kormány igen kényes helyzetbe jutott a szocialisták tiltakozása miatt, mivel egyrészt az emigránsok kiadatását Mussolini követeli, másrészt a köztársaság egyik legerősebb pártja tiltakozik ellene.

Panamával vádolják a román királyi család tagjait

Bukarest, január 15. Az erdélyi román nemzeti párt Bukarestben megjelenő lapjai azt a hírt közölték néhány nappal ezelőtt, hogy Ferdinánd király, Mária királyné és a királyi család más tagjai számottevő összegeket vettek fel az állam titkos alapjából, amelyet a miniszterelnök, a pénzügyminiszter és külön bizottság kezel. A leleplezést közlő lapok megállapítják, hogy ezek az összegek kivétel nélkül a királyi család tagjainak kezén rúntak el. A leleplezés nagy feltűnést keltett, de még jobban feltűnt, hogy sem a király, sem a kormány nem sített a leleplezést megcáfolni és a vádak miatt büntetőfeljelentést tenni. A kormány lapjainak sürgetésére végre a parlament tagjai rákényszerítették a miniszterelnököt a föllépésre. A félhivatalos lap legutóbbi száma erre a nyomásra a következő cáfolatot tette közzé: „Néhány lap azt a merészséget követte el, hogy megvádolta a királyi család az állam titkos alapjainak saját céljára való felhasználásával. Illetékes helyen a leghatározottabban visszautasítják a visszaélés vádját, valamint az ezekkel kapcsolatosan közölt állítást is, amely szerint a királyi család tagjainak pénzügyi helyzete összefüggésben van bizonyos politikai párt gazdasági vezetőségével.

DRÉHER-féle EXCELSIOR-TÁPÓSÖR
hízókurákhoz orvosilag ajánlva.

Nagyban: **Áron Miksa**
Kishegyesi-ut 3.
Telefon 13.

Kapható: **Kisvárdán: Áron Miksa**
városi főközségben
Simonffy-u. 4.
(Telefon 450), valamint füzérüzletben.

Tovább terjed a francia megszállás

Essen, január 15. (Wolff.) A francia csapatok előnyomulása szakadatlanul tovább folyik. Esseni kerékpáros csapatok Recklinghausen keresztül Tattel felé nyomulnak. Délen nagy tömegek vannak utban. Egy harma-

Memel vidékén

Berlin, január 15. Memel előtt heves harcok folytak a litvánok és a franciák között. A litvánokat több helyen visszaverték. Megállapítható, hogy a litvánok igen tökéletesen vannak felszerelve. Ellenőrizhetetlen hírek érkeztek arról, hogy a litvánok Memelt már el is foglalták. Ezt a hírt ma délig semmi egyéb forrásból nem

Memel a litvánoké

Tilsit, január 15. Litván szabadcsapatok Memelből szikratávíró utján közölték, hogy a város a litvánok birtokába jutott. Három aknavetőt, egy gépfegyvert zsákmányoltak. Hét franciát és a vidéki védőrség 15 tagját elfogták. Memelből közvetlenül érkezett legfrissebb hír szerint ott délután teljes haszárúnet volt.

Francia hadihajók Memelben

Páris, január 15. (Havas.) Két francia torpedónaszád Memelbe indult. Más egységek legközelebb követik. Az angol munkaspárt manifesztuma London, január 15. Az angol szakszervezeti tanács és a munkaspárt parlamenti frakciójának vezetősége manifesztumot adott közre. Tiltakozik benne a francia betörés és Poincaré németellenes politikája ellen, amely egész Európa gazdasági életét végromlással fenyegeti. *Hitler és új háborúra szel.*

Öt bányavárost szálltak meg vasárnap

Páris, január 15. A Havas-ügynökség jelenti: A „Journal” szerint a francia-belga csapatok ma Bochumot, Recklinghausent, valamint Ratiingent, Dortmundot és Barmen szeltek meg.

A németek nem teljesítik a franciák parancsát

Essen, január 15. A francia megbízottak és a bányák képviselői ma megbeszélést folytattak, amelynek során a németek tudtára hozták a franciáknak, a birodalmi szenekormánybiztos táviratát és közölték, hogy a bányák beszűntették a szénszállításokat. Erre a bányák képviselői azután azt a kérdést intézték a franciákhoz, hogy felelősek-e az általuk képviselt bányákért. A franciák erre igennel feleltek. *A bányák képviselői írásbeli katonai parancsot kaptak, hogy haladéktalanul kezdjék meg ismét a szállításokat. A német bányák szövetsége nevében Thyssen kijelentette, hogy ezt a parancsot nem fogják teljesíteni. Németek vagyunk — mondotta — és az az álláspontunk, hogy csak a német törvényeknek vagyunk alávetve. Az értekezlet francia vezetője erre a megbeszélést befejezettnek nyilvánította.*

Francia kommunisták véres tüntetése a megszállás ellen

Páris, január 15. A kommunistapárt végrehajtó bizottsága manifesztumot bocsátott ki, amelyben elítéli a Ruhr-terület megszállását és azt követeli, hogy a szövetséges államok a jóvátételi kérdés eldöntését bízzák a népszövetség választott bíróságára. A megszállást elhárított lépés a manifesztum szerint és táplálja a két népgyűlölet. A lapok írják, hogy a tegnap esti kommunistá tüntetés alkalmával, amely a Ruhr-terület megszállása ellen irányult, royalisták és kommunisták között összefüggésre került a dolog, amelyben mind a két részen többen megsebesültek. A rendőrség szétverte a tüntetőket és vezetőiket összefogdosta.

Az oroszok is tiltakoznak

Moszkva, január 15. Az orosz távirati ügynökség jelenti: Kallinin, a központi végrehajtóbizottság elnöke,

dik hadosztály utnak indult Geresheimből Etmann, Wulfart, Newiges, Welbert községek felé. Landberg községet erős lovas és gyalogos csapatok szállították meg.

erősítették meg. A szövetséges hatalmak képviselői újabb lépést tettek a litván kormánytól és felkérték, hogy gyakoroljon megfelelő befolyást a Memel vidékre betörő felelőkre. A litván kormány elhatározta, hogy a határőrségek megerősítésére egy ezredet a határra küld.

a világ valamennyi nemzetéhez felhívást intézett, amely tiltakozást tartalmaz a Ruhr-terület megszállása ellen, mert a megszállás sérti a népek önrendelkezési ogát, súlyos gazdasági megrázkódást idéz elő és új véres események veszélyét rejt magában.

Százezrek tiltakozása

Berlin, január 15. Talán még sohasem látott a német főváros olyan hatalmas tüntetést, aminő volt a tegnap délelőtti a Königsplatzon a birodalmi gyűlés palotája előtt. A polgári pártok és a jobboldali szocialdemokraták hívták össze tiltakozásul a francia megszállás ellen. A gyűlés résztvevői lőbben voltak kétszázezernél, úgyhogy tízenkét szónoki emelvényt állítottak a hatalmas térségen s ezekről szeltek a néphez: Marx, Petersen, Schiiter, Dernburg, Schücking, báró Fleischer, Helfferich, Stresemann és a szakszervezetek vezetői. Valamennyien a békeszerződés megszegését és a nemzetközi jog arcut-csapását ostromozták a Ruhr-vidék megszállásában és azt hirdették, hogy hajkított kell kezdeni a francia és belga druk ellen.

A rendőrségnek sehohsem volt oka közbelépnie, mert a rend példás volt. Csupán a potsdami téren volt tüntetés a szövetségek ellenőrző bizottság ellen, de hamarosan lovasrendőrség termett ott és szétosztatta a tüntetőket.

A baloldali szocialisták és a kommunisták távol tartották magukat a nagygyűléstől és külön tiltakozást rendeztek.

Az amerikai bányászok nem gyűjtönek Károlyi Mihály és Hock János javára

New-York, január 14. (A „Debreczeni Független Újság” new-yorki tudósítójától.) A „Bécsi Magyar Újság” és a „Jövő” című bécsi magyar napilapok közlései alapján több amerikai magyar lap megírta azt, hogy a himlervillei bányászok gyűjtést indítottak Károlyi Mihály gróf és Hock János javára. A gyűjtés ezen lapjelentések szerint arra irányult, hogy Károlyi és Hock számára Himlervilleben kis családi házat építsenek és Károlyi és Hock Amerikában való állandó letelepedését lehetővé tegyék. A bécsi magyar lapok Amerikába eljuttott híre az amerikai magyarok között érthető feltűnést keltett, mivel: ilyen gyűjtési akcióról itt kint senki sem tudott. Még a himlervillei „Magyar Bányászlap” szerkesztősége se, amelyet pedig a bécsi magyar lapok a gyűjtés kezdeményezőjeként tüntettek fel. Epen ezért esetleges vizsgáléseket megelőzve, a „Magyar Bányászlap” a következő nyilatkozatot tette közzé:

A „Testvériség” című bridgeporti lap december 1-iki számában előtünk ismeretlen forrásból az a hír jelent meg, hogy a magyar bányászok gyűjtést rendeltek el maguk között Károlyi Mihály és Hock Jánosnak építendő ház építés költségeire. Ki kell jelentenünk, hogy Himlerville semmiféle gyűjtés ilyen cézzal nem folyk és nincs is szándékában itt senkinek se gyűjtést rendezni.

Kalapok, nyakkendők legolesobbán beszerezhetők Werner Sándor-nál, PIAC-UTCA 72. SZ.

Vanczák János izgatott?

Budapest, január 15. Vasárnap délelőtt a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége a cipésziparcs tület üléstermében nagygyűlést tartott, amelyen többek között Vanczák János képviselő is beszédet mondott. Vanczák János beszéde közben kezkezőket mondotta: *Egértogóban vagyunk, amelybe a kiscntente kergétt, de hogy idekerültünk, annak oka a kormány é a belpolitikai viszonyok, is...*

Amikor beszédében Vanczák ideert, Horváth András dr rendőrkapitány ügyelmezette az elnök utján, úgy hogy Vanczák gondolatmenetét tovább nem folytatta. Ezzel az incidens azonban nem zárult le, mert Horváth rendőrkapitány vasárnap délben, a gyűlés befejezése után fölöttes hatóságának, Andréka Károly főkapitányhelyettesnek jelentést tett a gyűlésen történekről és jelentésében Vanczák beszédét min izgatást inkrimálta. beszédét, mint izgatást inkrimálta.

Legjobb gyapjuszövetek FELDEHEIM DEZSŐ-nél
PIAC-UTCA 67.

Hogy halt meg a legnagyobb magyar énekes, Rózsa S. Lajos?

A „Debreczeni Független Újság” eredeti tudósítása.

Most érkezett meg Amerikából az első részletes tudósítás a legnagyobb magyar énekes, Rózsa S. Lajos tragédiájáról. A nagy magyar művész — miként ismeretes — Detroitban hunyt el. Detroit egyetlen magyar lapja, a hetenként kétszer megjelenő „Magyar Hírlap” most ideérkezett számában a következő részletes és hiteles tudósítást olvassuk a nagy magyar művész haláláról:

Rózsa Lajos Amerikában minden alkalmat felhasznál arra, hogy a magyarságával tüntessen. Még ott is magyarul énekel, ahol azt egyenesen meg akarták neki előbb tiltani. New-yorkban, ahová az európai ályomrodás folytán a világ művészeinek lehetetlen nagy tömege jött boldogulást keresni, Rózsa S. Lajos magyarsági művészi kvalitásait hamar észrevették. Így jutott be az énekesek Mek-kájába, a Metropolitan Operahouseba. De előbb francia, német és olasz nyelven kellett betanulnia a szerepeket, hogy kellőleg érvényesülhessen. És a tanulással csak most lett kész, amikor a sorsát a kegyetlen Végzet már megpecsételte...

Dippel András, a híres impregzió, főként a Metropolitan tagjaiból, az ősszel nagyszabású operatársulatot szervezett, mellyel Amerika iz legnagyobb városában akart tartani magas nivóju operaelőadásokat, minden hónapban egyet. De a vállalkozás kudarcra végződött, mert a „műpártoló” milliómosok csak ígérgettek, de nem adták meg a kellő anyagi támogatást. Így történt, hogy a vállalkozás, mely heti 35 ezer dollár kiadás igényelt, egy clevelandi és egy pittsburgi előadás után Detroitban megteleklett. Mi még abban a szerencsében részesültünk, hogy hallhattuk Rózsa Lajost s nem is sejtettük, hogy az előadás egész jövedelmét kölölalja a végrehajtó, Rózsa Lajos, aki heti 750 dolláros fizetéséből még nem látott egy centet sem, bizonyára tudta már, hogy abból nem is fog látni, mégis úgy énekel, mintha ettől függne egész jövője. Ekkor történt, hogy a második felvonás végén egy kis meglepetés érte. Egy magyar és amerikai nemzeti szallagos koszorut adtak fel neki. A művész szemmel láthatólag zavarba jött s csak akkor fogadta el a koszorut, amikor annak szallagjáról leolvasta, hogy a Hungarian American Club küldi neki... Amint később elmesélte, a dolog annyira meglepte és meghatotta, hogy könnyekre fakadt s odaszólt egyik kollégájának: „No majd most fogtok tölem egy kis éneklést hallani.” És a harmadik felvonásban tényleg úgy énekel, hogy Gabrielowitsch, a nagy zongoraművész-dirigens majd kiesett páholyából, úgy kihajolt s úgy hallgatta önieledten... Pedig Rózsa Lajos aznap igen rosszul érezte magát

s háromsz...
adást...
gyarok is...
a telefonkö...
rian Ameri...
hogy szer...
szómi a k...
másnapra...
telefonált...
jöhet. Ekk...
Club elnök...
régebbi is...
lérben, hog...
ják. A műv...
Csuzos tá...
De amikor...
társai a kl...
tisztelőtér...
hogy kime...
Gáldonyi ez...
is igyekez...
teni. Ki is...
az elhunyt...
tucat kottá...
kis daloga...
Clubba ért...
lett. Elmon...
s közlők...
eszközökkel...
son segite...
Mégsem en...
Fé felkelt...
lőbe s tüze...
beszédet vá...
volna. És...
razon, mik...
való törhet...
lángoló lel...
egyszerre...
ki kellett...
kellett ve...
azonnal gy...
de nem let...
baja — mel...
még korm...
okozott. Ny...
lodában. F...
tán, hogy...
házába. Ha...
kor körülöt...
kelekeztek...
pár napra...
hozzá New...
adóan apó...
érkezett, m...
haldokló ne...
És a művés...
szerdán rex...
dobbant...
szállították...
híven, elége...

A tábla

Budapest, hogy a bün...
perben Döb...
Ferenc ügy...
Kamillót 5...
ván katonai...
bürtönrre it...
fölmertette...
ugy az ügy...
lebbezést je...
kedzte meg...
Miklós kúr...
tárgyaláson...
bíró hozzáf...
mertetéséhe...
folytatják...
csak a hét...

Ribot
jelentik, hog...
nizsterelnök...
hunyt állam...
Mint anny...
az ügyvéds...
viselő volt...
ügyminiszte...
nizsterelnök...
sági politik...
déseken sz...
A háboru el...
tett ki, az...
pál a korm...
őreg korátó...
litukája mell...

Legszel
K...
m...
Herma
PI...
B...

Az osztrák nagynémetek nem akarnak politikai kapcsolatot Magyarországgal

Bécs, január 15. (A „Debreceni Független Ujság” bécsi szerkesztőségétől.) A „Debreceni Független Ujság” bécsi szerkesztősége megemlékezett arról, hogy a nagynémet néppárt hivatalos napilapjában, a „Deutschösterreichische Tageszeitung”-ban Vogel egyetemi tanár cikksorozatot írt és ebben a Magyarországgal való gazdasági és vámuilóért szállott síkra. A nagynémet párt eme állásfoglalása meglepő volt, mivel a párt Magyarországgal szemben eddig meglehetősen visszautasító álláspont-ra helyezkedett. Ugy látszik azonban, hogy a párt tényleges közeledésről ma sem akar tudni, amennyiben ezek a gazdasági kereteket meghaladnák. A párt hivatalos lapja, a „Deutschösterreichische Tageszeitung” ugyanis ma a következőket írja:

— A nagynémetek, akik jelenleg még nem elég erősek ahhoz, hogy a szövetségi kancellárt saját soraikból állítsák, kielentették, hogy hajlandók a Seipel-kormányt támogatni, be is léptek a kormányba, ez azonban nem jelenti azt, hogy Seippellel azonosították magukat. Seipel dr. mostan arra vállalkozott, hogy Magyarországgal közelebbi kapcsolatokat létesít, olyan kapcsolatokat, amelyek nem egyszerűen kereskedelempolitikai jellegűek, hanem egyenesen külpolitikai programot képeznek. Seipel dr. az ultramontán táborba tartozik. A Magyarországhoz való barátságos közeledés Ausztria nemzeti köréinél természet-

esen az első pillanatokban bizonyos aggályokat idéz elő, mivel a legitimista restaurációs törekvések a keresztényszocialista pártban mindig hálás talajra találtak. A magyar királyság, amelynek trónjára egy Habsburg még mindig igényt tarthat, igen veszélyes szövetség Ausztria számára, mivel a köztársaságban még mindig vannak bizonyos legitimista törekvések. Ennek a megfontolásnak élet tömpindító, majdnem az összes budapesti lapok Seipel dr. látogatása alkalmával energikusan utaltak arra, hogy a korábbi állapot esetleges visszaállításáról szó sem lehet. Mindenek ellenére azonban nem tudhatjuk, hogy Seipel dr. keresztényszocialista politikájának szempontjából nem akarja megalapozni a második Ausztria-Magyarországot? A nemzeti köröknek megvan minden okuk arra, hogy mindenesetre elővigyázatosak legyenek.

A nagynémetek egyébként azért gyanakszanak, mivel Seipel kancellár budapesti tartózkodása alkalmával a magyar fővárosban időzött Mensdorff-Pouilly gróf, volt londoni nagykövet is. Ebből a körülményből azt magyarázzák, hogy Mensdorff gróf jelenléte azért volt szükséges, mivel a két kormányfő bizonyos megbeszéléseket folytatott a Habsburg-kérdésről is. Kíváncsi tehát Mensdorff gróf budapesti tartózkodásának kimagyarázását.

Sz. D.

meg, míg az adóügyi albizottságba dr. Fejér Ferenc, dr. szentpéteri Kun Béla, Riekl Antal, Tóth István, póttagul Kernhoffer József és Steinfeld István választották meg.

— **Új vonzeró az Albert-étteremben.**
Albert László, az agilis vendégfőnök, aki, amlóta a Belvárosi-éttermet megnyitotta, mindig arra törekedett, hogy vendégeinek minél jobb és figyelmesebb ellátás mellett minél újabb s kedvesebb élvezetet nyújtson, most új vonzerőt szerzett s új, Debreczenben még nem látott és halott művelőzetet vezetett be. Ugyanis egy kiváló barzongoristát szerződtetett. A barzongoristának az a speciálitása, hogy az előadott darabokat nemcsak zongorázza, hanem énekl is, sőt az előadandó dalok szövegét be is konferálja. A barzongorista dus művészi programot hoz magával, amelyben a legszebb új dalok vannak. A barzongorista kedden vagy szerdán érkezik meg s nyomban fel is lép. Előadást tart minden este 8 órától kezdve. — Kétségtelen, hogy a közönségnek ritka művelőzetben lesz része, mert a szerződtetett barzongorista egyik kiváló művésze mesterségének, aki a várakozásoknak eleget tud és fog tenni. Dacára annak, hogy Albert László nagy áldozattal hozta le a művész barzongoristát, belépti díjat nem szednek az előadásra.

— **A Petőfi centennáriumi ünnepek** legkimagaslóbb mozzanata annak az emlékműnek a megjelenése, mely a nagy magyar költő összes költeményeit Budapest székesfővárosi költészet kiadásában tartalmazza. Budapest székesfőváros nagy áldozatot hozott, midőn hódolva a nagy költő Genuuszának egy oly kiadás megjelenését határozta el, mely ugy olesőségánál, mint előkelő kiállításánál fogva alkalmas arra, hogy Petőfi lángoló lelke mindenhová eljusson. E centennáris kiadás, melyhez Ferenczi Zoltán tanulmányt írt, nemcsak Petőfi eddigi költeményeit hozza, hanem olyanokat is ad közre, melyek eddig összegyűjtve nem voltak meg. Így tehát ez a kiadás Petőfi költeményeinek legteljesebb gyűjteménye. Budapestben három nap alatt közel 10,000 példány fogyott el, amit magyar könyv-egylet eddig nem ért. Ez természetesen Petőfi páratlan költészetének népszerűségét bizonyítja, de egyben a főváros kulturumkájának jelentőségét is, hogy ennek az oleső kiadásnak megjelenését lehetővé téve elérte azt, amit elérni akart: Petőfi költeményeit mindenkinek birnia kell, szegénynek, gazdagnak egyaránt. A székesfőváros tanácsa a könyv-foralombahozatalával a Pfeifer Ferdinánd (Zeidler testvérek) nemzeti könyvkereskedő céget (Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 7.) bizta meg, mint amely cégnél Petőfi összegyűjtött költeményei a negyvenes évek elején először láttak napvilágot. Ára a művészi címlap rajzzal ellátott 630 oldalas kötetnek a költő arcképével együtt 454 korona, félvászon kötésben 850 korona, diszkótesben 1020 korona, portó 75 korona. A könyv kapható Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai rt. könyvkereskedésében is.

— **A szovjetkormány el akarja törölni a karácsony ünnepét.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormánynak az volt a szándéka, hogy a karácsony ünnepét teljesen megfosztja a keresztény jellegétől. A vörös sajtó egyik publicistája nyíltan ki is monddta, hogy a karácsonyt pogány ünnepnek kell változtatni és vallásellenes propagandára felhasználni. A vallásos orosz nép felzudulással fogadta a tanácskormány tervét. A nagy fölháborodástól megijedtek Moszkvában és letagadták a kezdeményezést.

Jó szöveget olosón!
Feldholm és Welsz postabiztosítók, Piac-u. 78. vándorolhat.

Sirkövek és hősi emléktáblák
nagy választékban olosón beszerezhetők
Schreiber Debreczen, Hunyadi-utca 14. sz.

HIREK

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
politikai napilap.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
RÖMER RICHÁRD.

Kiadó:
HEGEDÜS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r-t.

Előfizetési ár: Egy óra 250 kor.
Bnnél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.
Telefon 10-20.
Éjjel Piac utca 49.
Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac utca 49.
Telefon 18.

— **A városi tanács is hozzájárult a helyi vasut menetdíjváltozásához.** Megírta legutóbb a debreceni Független Ujság, hogy a városi világítási vállalat felemelte a Helyi vasutnak szolgáltatott villamos áram egységárát és ezzel kapcsolatban a Helyi vasut megváltoztatta az eddigi egységes jegyrendszert, visszaállította a szakaszhatárt és 20 koronás szakasz, 30 koronás vonaljegyeket állapított meg. Azonkívül változnak a heti és havi bérletjegyek árai is. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a számvevőség idevonatkozó előterjesztésével, azt jóváhagyta és átutalta a jog- és pénzügyi bizottsághoz.

— **Debreczen a holland-magyar kiállításon.** A budapesti holland konzulátus megkeresést intézett a város közművelődési ügyosztályához, amelyben közölte, hogy a holland-magyar társaság Hollandiában még ez év folyamán, valószínűleg a nyáron nagy kiállítást rendez, amelyen ki akarják állítani a több száz esztendő holland-magyar barátság régi emlékeit. Epen ezért azt kéri a holland konzul, hogy az Emlékkertben levő gályarabok emlékoszlopáról, amely egyik legrégibb dokumentuma a holland-magyar barátságnak, készíttessen Debreczen városa művészi fényképfelvételeket és azt küldje el a kiállításra. A városi tanács teljesíti a kérelmet és megbizta Zoltai Lajos muzeumi igazgatót, hogy a képeket készíttesse el és küldje el a holland konzulátusnak.

— **Cseh bomba.** Ungvárról jelentik: (Cseh Sajtóiroda.) Tegnap este 8 órakor a polgári közigazgatás épületében az alkalmányzó helyiség alatt bombarobbanás történt. A robbanás betörte az ablakokat és egyéb anyagi károkat is okozott. Minthogy vasárnap senki sem tartózkodik a hivatalban, semmiféle sebesülés nem történt.

s háromszor lemondta volt az előadást... Ő nem is tudta, hogy magyarok is élnek Detroitban. Másnap a telefonkönyvből kikereszte a Hungarian American Club címét s közölte, hogy szeretné személyesen megköszönni a kedves figyelmességet. De másnapra még rosszabbul lett s újra telefonált, hogy mély bánatára nem jöhet. Ekkor aztán Föder Antal, a Club elnöke és dr. Gáldonyi Miklós régebbi ismerőse keresték fel a Statlerben, hogy sajnálatukat tolmácsolják. A művészt ágyban fekvve találták. Csuzos fájdalomról panaszkodott. De amikor meghallotta, hogy honfitársai a klubban vacsorát rogtónőztek niszteletere, felugrott s kijelentette, hogy kimegy, ha belepustul is. Dr. Gáldonyi ezt orvosi segélynyújtásával is igyekezett a számára megkönnyíteni. Ki is jött. És — ez is jellemző az elhunytára — magával hozott egy tucát kottát is, hogy hálája jelét egy kis dalogattással röjja le. Alighogy a Clubba ért, hirtelen nagyon rosszul lett. Elmondta, hogy csigát evett volt s közülök egy rossz volt. Drasztikus eszközökkel próbált a gyomorrontáson segíteni, de még rosszabbul lett. Mégsem engedte hazavittetni magát. És felkelt a divánról, bement az ehédlőbe s tüzes őszinteséggel sugárzó beszédet vágott ki, mintha mihaia sem volna. És egy szem sem maradt szárazon, mikor magyar szülőházaifához való törhetetlen ragaszkodásáról tett lángoló felkesedéssel vallomást. De egyszerre halálsápadt lett, lerogyott, ki kellett vezetni s hazavinni. Otthon kellett vezetni s hazavinni. Otthon azonnal gyomormosást alkalmaztak, de nem lett jobban. Kezdődő cukorbetegsége — melytől ugyan elélhetett volna még harminc évig — komplikációt okozott. Nyolc napig ápolták a szülőházában. Föder Antal intézkedett aztán, hogy átvigyék a Providence kórházába. Hat orvos is volt már ekkor körülötte. De olyan komplikációk keletkeztek, hogy feleségét s utána pár napra Béla fiát hívták telefonon hozzá Newyorkból. A jó hitves odadobban ápolta; de mikorra a fiu megérkezett, már beállt az agónia s a haladokló nem tudott tőle búcsút venni. És a művész nagy, igaz, meleg szíve szerdán reggel három órakor utolsó dobant... Holtestét Newyorkba szállították, ahol utolsó kívánságához híven, elégetik.

A tábla ma kezdte tárgyalni a Landau-pert

Budapest, január 15. Ismeretes, hogy a büntetőtörvényszék a Landau perben Döbő Nándort 3 évi, Ruzics Ferencet 3 és fél évi, Sipos Kamillót 5 évi fegyházra, Becker István katonai nyomozót pedig 6 hónapi börtönrre ítélte és a per két vádlottját fölmentette. A marasztaló ítélet ellen ugy az ügyészség, mint a védők televelbezt jelentették be. A táblán ma kezdte meg az ügy tárgyalását Degré Miklós kuriai bíró tanácsa. A mai tárgyaláson dr. Szabó István kuriai bíró hozzáfogott a per anyagának ismertetéséhez. A tárgyalást holnap folytatják. A tárgyalás valószínűleg csak a hét végén fejeződik be.

— **Ribot Sándor halála.** Párisból jelentik, hogy Ribot Sándor volt miniszterelnök tegnap meghalt. Az elhunyt államférfi 81 esztendő volt. Mint annyi más francia politikus, ő is az ügyvédségen kezdte. Először képviselő volt, aztán több ízben pénzügyminiszter, külügyminiszter és miniszterelnök. A mérsékelt köztársasági politikát követte. Pénzügyi kérdésekben szaktekinélynek tartották. A háboru előtt erős propagandát fejtett ki, az orosz-francia szövetség mellett. A háboru alatt néhány hónap pal a kormány élén állt s amennyire öreg korától tellett, a „kítartás” politikája mellett kardoskodott.

Legszebb KALAPOK
megérkeztek
Herman és Friedman
PIAC-UTCA 10. SZ.
Bikával szemben.

16.
fott?
nap dél.
ereskedők
észpartes
lést tar-
Vanczák
mondott.
bena kö-
tában va-
Kergé-
nnak oka
iszonyok.
ák ideért,
pítány ü-
án, ugy
tetét to-
incidens
Horváth
dében, a
tes ható-
kapitány-
gyűlésen
Vanczák
minálta.
imindta.
velek
SÓ-
-
gyobb
Lajos?
Ujság'
ikából az
nagyobb
Lajos tra-
r művész
Detroitban
magyar
megjelenő
delekezett
születés és
a nagy
n minden
gy a ma-
ot is ma-
egyenesen
and. New-
alyonoz-
zenek in-
fodolási
nagy szerű
észrevel-
sek Mek-
ahouseba.
blasz nyel-
zerepeket.
sen. Es a
ész, ami-
gzet már
mprezárió,
aiból, az
társulatot
z legna-
rtam má-
t, minden
kozás ku-
mipár-
zettek, de
agi táno-
vállalko-
r kiadást
egy pít-
szerencs-
atunk Ró-
ük, hogy
nét letog-
Lajos, aki
még nem
bizonyára
n is fog
ntha etől
r történt,
égén egy
magyar és
koszorut
szemmel-
ak akkor
or annak
a Hunga-
neki...
olog any-
tta, hogy
it egyik
st jogtok
ni. Es a
yeg ugy
i, a nagy
id kiesett
gy hall-
Rózsa La-
ete magát

— A jog- és pénzügyi bizottság 1923. évi január hó 16-án, kedden délelőtt 12 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

— Aklk megmaradtak városatyáknak. Még a múlt év folyamán elhatározta a törvényhatósági közgyűlés, hogy a választott törvényhatósági bizottsági tagok között megüresedett 20 helyet választás utján betölti. A választás azonban az időközben megjelent törvényes rendelkezések miatt elmaradt, azonban a múlt évi decemberi közgyűlés egy olyan határozatot hozott, hogy azoknak a választott törvényhatósági bizottsági tagoknak, akik mint virilisek is tagjai voltak a törvényhatóságnak és virilisségük a múlt év végén megszűnt, a választott tagságuk feléled és így továbbra tagjai maradnak a törvényhatósági bizottságnak. A megmaradó törvényhatósági bizottsági tagok a következők: Suhajda Béla, Nagy Albert, dr. Radó Rezső, Szántó Győző, Grósz Nagy Ferenc, Ifju Horváth János, Kernhoffer József, dr. szentpéteri Kun Béla, Mihalovits Jenő és dr. Hegedűs Jenő.

— Megszűnt egy magyar napilap Amerikában. Az amerikai magyar sajtónak nagy vesztesége van. Az „Amerikai Magyar Újság” című newyorki napilap megszűntette megjelenését, mivel a magyar közönség a lapot nem pártolta eléggé. Az „Amerikai Magyar Újság”-ot egy évvel ezelőtt alapította Roboz Hugó, az ismertevű amerikai magyar publicista. A lap csakhamar erős konkurrenciára lett a másik newyorki napilapnak, az „Amerikai Magyar Népszavá”-nak. Roboznak ugyanis az „Amerikai Magyar Újság” szerkesztésében igen kiváló magyar újságírók segédkeztek. Így a lap helyettes-szerkesztője Yartin József, a budapesti „Világ” megalapítója és első főszerkesztője volt, aki tudvalegleg már a háború előtt kivándorolt Amerikába. A lap munkatársai sorába tartozott Gosztonyi Adám, az ismert magyar humorista, a budapesti „Borszem Jankó” volt segéd-szerkesztője is, aki másfél év előtt ment ki Amerikába. Az utódlamokban az „Amerikai Magyar Újság”-ot, mint európai szerkesztő Szemere Pál képviselte. Newyorki magyar körökben, amelyek a lapot mérsékelt politikai és elevensége miatt megszerették, mozgalom indult meg, hogy új tőkét az „Amerikai Magyar Újság”-ot feltámasszák.

— A közigazgatási bizottság sürgeti az új közadók kezelési utasításának kiadását. Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta Csóka Sámuel polgármester-helyettes főjegyző elnöke alatt 5-ről elmaradt havi ülést, amelyen a szokásos havi jelentések kerültek tárgyalásra. A polgármesteri jelentés kapcsán dr. Vásáry István adóügyi tanácsnok bejelentette, hogy miután a pénzügyminisztérium még mindig nem adta ki az új adók kezelésére vonatkozó utasításokat, a pénzügyigazgatóság adjon direktívákat, mert az új közadók kezelése, behajtása és kifizetése körül zavarok vannak. A jelenlevő Lánicz Gyula pénzügyigazgató kijelentette, hogy a pénzügyigazgatóság sem adhat direktívákat, miután ők sem kapták meg még a végrehajtási utasításokat, azonban az előterjesztést, mint sürgetést, felterjeszti a pénzügyminisztériumba.

— A világ legnagyobb szabadalmi hivatala. Az elmult kincstári esztendőben az Egyesült-Államok szabadalmi hivatala a túlfeszített munka ellenére sem volt képes a tömegesen beömlő kérvényeket elintézni. Miként newyorki tudósítónk írja, 1922-ben a hivatalhoz utalt kérvények száma meghaladta a 110,000-et, ami páratlan eset az amerikai szabadalmi hivatal történetében. A szabadalmi hivatal rendkívül forgalmának lebonyolítása érdekében a kongresszus megszavazta a személyzet létszámának kibővítését, de a hivatal még így sem képes eleget tenni a hallatlanul megnövekedett munkának. Három év előtt mintegy 8000 védjegy-kérvény érkezett be az idén, illetőleg a most elmult esztendőben több mint 17,000 trade-mark-kérvényt nyújtottak be a hivatalhoz. Az amerikai szabadalmi hivatal épülete túlszűfolt, minden kis parányi helyet kénytelenek kihasználni, ugyanígy, hogy a hivatalnokok és szakértők már az előcsarnokokban és folyosókon is dolgoznak. A hivatal készpénzbevétele a tavalyi évben megközelítette a 3 millió dollárt és mintegy 170,000 dollár volt ebből a tiszta nyereség.

— Javult a közegészségügy decemberben. A közigazgatási bizottság ma délután tartott ülésén Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos beterjesztette jelentését a decemberi közegészségügyi viszonyokról. A jelentés szerint decemberben javultak az állapotok, a vörheny kisebb, a tifusz nagyobb arányokban csökkent. Vörhenyben 5, tifuszban pedig 1 megbetegedés végződött halállal. A trachoma vizsgálatait pontosan folynak és több esetet derítettek fel a hatósági orvosok, mint azelőtt a trachoma orvosok. A kültelki orvosi szolgálat érdekében az orvosok részére beszerzése szükséges. A vízvezeték vize sok helyen és gyakran piszkos és zavaros volt, de fertőző csírát nem tartalmazott. A Bihari-, Bozay- és Wolaffka-telepeken nagy vizárazások voltak és emiatt az utakon sem lehetett közlekedni. A lakások túlszűfoltága, az iskolák fűtőanyaghiánya, az utcai szemét késedelmes elhordása kedvezőtlen hatással volt a közegészségügyre. A születések száma 238, meghalt 157, a természetes szaporodás 81. A mentők 244 esetben nyújtottak segítséget. Házasságot kötött összesen 87 pár.

— Hány magyar, román, jugoszláv és cseh lesz az idén amerikai állampolgár? Newyorki tudósítónk jelenti: A honosodási ügyosztály most készült el új kimutatásával, amely érdekes adatokkal szolgál azokról a különböző nemzetiségekről, amelyeknek Amerikába kivándorolt tagjai az amerikai honpolgárságot kérték. Azok a kivándoroltak, akik amerikai honpolgárok akarnak lenni, kötelesek ugynevezett polgárvizsgát tenni. A polgárvizsákra a jelentkezőket, akiknek száma az idén meghaladja a 260 ezret, 3110 esti és 2000 nappali tanfolyam készíti elő. A különböző nemzetiségek közül a legnagyobb számban szerepelnek: az olaszok 37,142, cselemerikaiak és kanadaiak 27,294, oroszok 23,718, lengyelek 24,357, mexikóiak 9265, osztrákok 8930, magyarok 8570, csehszlovákok 6885, németek 6571, görögök 5486, jugoszlávok 4296, svédok 3671, románok 3421 és spanyolok 3199. Ezekon kívül 86 egyéb nemzetből rekrutálódnak azok, akik az idén amerikai honpolgárok akarnak lenni.

— Még a gesztenyesütőket is megadóztatják. A pénzügyigazgatóság egy átiratot intézett a városhoz, hogy a sarki gesztenyesütők megadóztatására tegye meg a szükséges intézkedéseket. Az átirat felemelítette, hogy a gesztenyesütőket Budapesten is megadóztatják és ebből is napi 1500 2000 korona jövedelme van az adópénztárnak. Mivel a városi tanács sem maradt el onnan, ahol valami jövedelemre van kilátás, természetesen megtekintte az előintézkedéseket a gesztenyesütők megadóztatására, bár amint kiderült, Debreczenben mindössze csak egy gesztenyesütő van és így aligha táplálhat a város az új adóalany iránt vérmes reményeket.

— Köztisztviselők figyelmébe. Azon kiváló eredmény után, mit a köztisztviselők modern nyelvtanfolyamán szorgalmasan résztvevő tanítványok az elmult félévben elértek, a vezetőség kötelességének tartja a kartársak figyelmét a február hó 1-én meginduló új, kezdő és haladó tanfolyamokra fokozottabban felhívni és felszólítani arra, hogy mennél számokban jelentkezzenek felvételre az immár nélkülözhetetlen idegen nyelvek, a német, francia, angol vagy olasz elsajátítására. Beiratkozni mindennap lehet a tanfolyam helyiségében, Széchenyi-utca 42. sz., I. em. Telefon 1397. Elnökség.

— Megverték a bécsi meztelen táncosnót. Bécsből jelentik: Megint botrány kerekedett Berber Anita meztelen táncosnó körül, akit páriálva, Droste Sebestyennel együtt, kiutasított a rendőrhatalóság Bécs területéről. A jeles férfiú állítólag Budapest felé vette utját, a táncosnó ellenben valamikép kijárta magának, hogy még néhány napig Bécsben maradhasson és folytassa föllépéseit az ottani Tabarinban. — Vasárnap hajnalját Berber Anita megjelent a dorottya-utcai rendőrállomáson és panaszt tett, hogy a „lokál” tulajdonosa és üzletvezetője megverte. Mikor kihallgatták,

száján és orrán még vérzett. Elmondta, hogy holmiját bőröndbe csomagolva el akarta vinni a Tabarinból, de Seimner igazgató utját állotta, öklével arcába vágott és néhány lépésön letaszította. A Tabarin igazgatója, akit a rendőrség nyomban becsapta, tagadta a bántalmazást. Szerinte úgy történt a dolog, hogy Berber Anita szombaton négy millió korona előleget vett föl, holott akkor már tudta, hogy még csak három napig szabad Bécsben fellépnie, tehát becsapta őt. A vasárnapi előadás után a táncosnó összecsomagolta a mulatóhelyen lévő holmiját és ki akarta csempészni, de a portás megállította és írást kért tőle, van-e engedélye holmijának elszállítására. Ezen feldühödött a táncosnó és a portást egy hosszú kalaptüvel meg akarta szúrni. A portás erre arculütötte és letaszította a lépcsőn. A hírhedt táncosnó megmaradt állítása mellett, hogy őt igazgató és nem a portás verte meg.

— Új borbélyárak. A debreczeni borbélyok január 15-étől a következő új árszabályt léptették életbe: Borotválás 60 korona, borotválás fésüléssel 70 korona, hajnyírás 100 korona, hajnyírás frizurára 140 korona, baby-hajnyírás 140 korona, fejbortotválás 140 korona, 10 számú borbély 550 korona, ugyanaz fésüléssel 650 korona. Minden más mellékmunkát külön kell díjazni.

— Cenzura-düh az egész világon. Ugy látszik a cenzura-mánia az egész világon terjed. Az egyik országban lapokat tiltanak be, a másikban a kabaré-előadásokat ellenőrzik, a harmadikban a szindarabokból húznak. Amerikában most a muzsikát akarják cenzurálni. Legalább is arról számol be a „Debreceni Független Újság” newyorki tudósítója, aki a következőket írja: Newyork megint rettenetes idősokkot kapott. Hirtelen ráeszmélt arra, hogy életében az erkölcselenségnek új fajtája jelentkezik. Bizonyos egyének, akik életük céljául tűzték ki, hogy embertársaik erkölcsét nemessítsék s a kisértések ellen megvédjék, felfedezték, hogy Newyorkot az erkölcselenségnek egy új hulláma, illetőleg a hullámnak egy új fajtája fenyegeti elnyeléssel. Sietve új egyesületbe tömörültek tehát a felfedezők, hogy a veszedelem ellen a világvárost megmentsék. Sietve megalakították az „Erkölcstelen Muzsikaszó Cenzurázó Társulatot”. Kiderítették ugyanis, hogy nemcsak olyan szindarabok, festmények, szobrok, könyvek, moziképek rombolják a jó erkölcsöket, amely meztelen vagy félmeztelen emberi testeket ábrázolnak, vagy meztelenséget mutatnak a nézők elé, hanem bizonyos fajta muzsikaszó is, amely buja táncokra ingerli a hallgatókat és erkölcselenséget gerjeszt. Az új erkölcsnemesítő társulat ki akarja irtani az amerikai cenzuradalmából a tánczenebe becsesített és bizonyos vad néptörzsek barbár muzsikájából eredő buja motívumokat. Louis H. Chalifnek hívják azt a férfit, aki az erkölcselenségeknek a legújabb fajtáját, a buja muzsikát felfedezte és annak kiirtása céljából megalapította az új társaságot.

— Cosmopolis, az idei szezon legnagyobb irodalmi filmszenzációja. — Irta Paul Bourget, a francia Akadémia tagja. Budapest legnagyobb és legszébb mozgószínháza, a Corvin-mozgó tíz napon át játszotta a közönség ezreinek érdeklődése mellett. — Rómában, az örökváros földjén és Velence színpompás vidékein, gyönyörű paloták fényes termeiben és a történelem patinájával bevont klasszikus szépségű régi utak modern világvárosi nyüzsgésében játszódik le ez a modern dráma, amely a rendezés nagyszerűségével, a színészi játék tökéletességével és a kiállítás technikájával fogva igazi nagy szenzáció erejével hat. A filmkultúrának ezt az igazán irodalmi értékű alkotását az Omnia-mozgó mutatja be január 19., 20. és 21-én. Jegyek előre válthatók a pénztárnál.

— Angyán Béla színpompás zenekara színtén este hangversenyzik a Royalba.

— A Jótékony Nőegylet ma este 9 órai film-estélye iránt óriási érdeklődés nyilvánul, amit a kitűnőnek ígérkező műsor méltán megérdemel. Jegyek az Uránia pénztáránál kaphatók.

— Felemelik a pesti kenyér árát. Budapestről jelentik: Ma délelőtt a közérlemezési minisztériumban a kenyérárak ügyében Bud János közérlemezési miniszter elnöklésével értekezletet tartottak. Az értekezlet részletesen foglalkozott a kenyérárak felemelésének indokoltásával és tekintettel arra, hogy a pékmesterek a munkabéreket elég magasra emelték, továbbá a liszt ára, mint a tüzelőfa ára emelkedett, indokoltnak tartotta, hogy bizonyos arányú emelésbe belemenjen. Mégis döntés csak hétfőn délelőtt az árvizsgáló bizottságnál tartandó folytatásos ülésén történik meg. Az értekezleten foglalkoztak még a rozkenyér sütésének kérdésével is. Tekintve, hogy a rozkenyérrel nagyobb mértékben fogják előállítani. A próbasütések már meg is történtek.

— Cosmopolis!
— Nincsen tifuszjárvány Ungváron. Az utóbbi napokban a prágai lapok jelentették, hogy Ungváron tifuszjárvány ütött ki, amelynek a ruszinszkói katonai főparancsnok, Castelli tábornok fia is áldozatul esett. A ruszinszkói alkormányzó iródaia közli most, hogy Ungváron a tifusz esetek száma egyáltalán nem oly nagy, hogy tifuszjárványról lehetne szó. Az ungvári egészségügyi főnökség jelentése szerint decemberben öt hastífuszban való megbetegedést állapítottak meg s ezek között egy volt halálos kimenetelű. A katonai főparancsnok fia vörhenyben halt meg.

— Tükörgyártás, üvegcsiszolás. régi tükörök újja öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14. Telefon 356.

— „Napsugár” januári vagyonmódoztatására tárgyak bezárólag 18-ig (csütörtökig) adhatók be Plac-utca 10. alatt. Hivatalos órák délelőtt 9—2-ig.

— Magyar specialitás: a Hunyadi János keserűvíz. Kiváló gyógyhatását a világ minden részében ismerik.

— Jadowker kamaranékesek és Budánovits Mária, az Operaház első alt énekesnőjének január 22-iki hangversenyét Szikla Adófi, az Operaház első karizagatója fogja kísélni. Jegyek a Bika-portánál.

— Gyöngyök, Vaszonneműek, Himzések, Csipkék, Cernák Vitárius Sándor és Társánál, Egyház-tér 3. Nagytetemplom mellett.

— Béli újdonságok, frack-íngék, gallérok, nyakkendők, legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Plac-utca 43.

— Cosmopolis!
— Ilatos mosdószappanok csak Franknál olcsó és jó. Csapó-u. 11.

— Legjobb színházi vacsorák a Royalba.

— Aranyfüleket, kelengye himzseket legolcsóbban készít női kézmunka vállalat, Csapó-utca 35. sz.

— Cosmopolis!

SZÍNHÁZ
MŰSOR:
KEDD: Szöke ördög, bérletszünet
SZERDA: Szöke ördög, B) bérlet
CSÜTÖRTÖK: Szöke ördög, C) bérlet
PÉNTEK: Szöke ördög, D) bérlet
SZOMBAT: Este: Szöke ördög, bérletszünet
VASÁRNAP: Este: Szöke ördög, bérletszünet
SZOMBAT délután: Éva
VASÁRNAP délután: Hamburgi mou-
asszony

A színházi iroda hírei
Gondos előkészület, hosszas próbák után ma kerül bemutatásra Than Gyulának Szöke ördög című szenzációs témájú színműve Halassy Mariskával a címszerepben.

Perczel Sári vasárnap január 21-én mutatja be közönségünknek a budapesti vígadóban oly nagy sikert aratott műsorát. Jegyélvétel az Apolló pénztáránál.
Hanele gyönyörű láz-álmoképei a filmművészet utólrhetetlen csodái. Ma utóhára a Vígsházmozgóban!
Szociális Csoportvöl!

Dr. Rex-féle Eucalyptus fogszippan!
Jól habzó, kellemes ízű, higiénikus készítmény,
a fogakat fehéríti és megvédi a romlástól.
Kapható drogueriakban és illatszertárakban.

1928. január 16.
Filmelek kir...
Mars utólr...
szerre beu...
ház.
Petőfi film...
niában. — C...
Nézze meg...
Omnia-moz...
nyörű Dr B...
sikerű Bass...
Cosmopolis...
az Omniában...
Cosmopolis...
filmszenzáci...
szerző Paul...
Az Omniában...
Cosmopolis...
Cosmopolis...
Dr Burger...
el megnézni...
Albert Basse...
a film kiállít...
Szerlelem...
társadalmi c...
egy Max Lin...
az Apollóban...
A tizeneg...
szláv fősze...
Apollóban.
KÖZG
Tözs...
B...
Zürichi zár...
Értéktözs...
nyek ma ele...
A spekuláci...
sára az üzlet...
Később a fo...
Arak:
Bankok: A...
—500, Agrár...
—300, Herm...
et 12400—86...
számítóló 182...
—800, Keres...
olasz 600—5...
Takarékné...
—925, Altala...
2000.
Malmok:
700, Concord...
25000—6600...
gária 15700—...
41000.
Bánvák és...
84000—9000...
sche 25000—...
8000, Alt. Kő...
51250—4500...
Nyomdák:
Révai 2700.
Vasművek...
5550—6300, C...
375000, Ganz...
30000—4000...
acél 15500—...
Schlick 9800...
4000.
Külföntele...
50000—1500...
14000—450, C...
sült izzó 605...
850, Papír 35...
600, Flóra 25...
6760—925, P...
rálvsör 6500...
gári sör 400...
gyár 28500—...
370000—4000...
Óstermelző 86...
8500, Szikra...
117000—2700...
Georgia új 86...
Faipari vál...
400, Brassó...
1000—60, Lig...
Magyar Erdő...
—7400, Lich...
2800.
Közlekedés...
—53000, Atla...
8650—9100, V...
süt 7500—89...
Államvasut 3...
—6500.
Az utótözs...
volt és egyik...
árfolyamokho...
55000, Rima...
—300, Délva...
süt 31000—31...
malom 26000...
Hungária 161...
Köszén 12700...
kolczi 13400—...
Ganz-Danub...
longálva 1375...
—240000, Par...
395000.
Délután es...
irányzat tov...
magasabb ku...
tettet. Salgó...
utí 9700, Áll...
szén 131000.

Filmek királya! Horoga! Severin Mars utólrhetetlen játékaival. Egyszerre bemutatják Uránia és Vigszínház.

Petőfi filmje! Világláger az Urániában. — Csütörtöktől Göre Gábor! Nézze meg, jól fog mulatni! **Omnia-mozgó:** Ma utoljára a gyönyörű Dr Burgen végzete, e nagyszerű Bassermann-darab. **Cosmopolis** jegyei már válthatók az Omniában.

Cosmopolis, a szezon kimagasló filmszenzációja. A halhatatlan francia szerző Paul Bourget regénye filmen. Az Omniában jan. 19—21-ig.

Cosmopolis!
Cosmopolis!

Dr Burgen végzete ne mulassza el megnézni ma utoljára az **Omniában** **Albert Bassermann** játéka csodálatos, a film kiállítása káprázatos szép.

Szerelem rabjai, párisi Pathé-film, társadalmi dráma 5 felvonásban és egy Max Linder vígjáték ma utoljára az Apolloban.

A tizenegyedik Petrovich Szvetiszláv főszereplésével szerdán az Apolloban.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsdei magánforgalom

Budapest, január 15.

Zürichi zárlat: 0.20 és egynegyed
Értékfőzde. A külpolitikai események ma eleinte irritálták a tőzsdét. A spekuláció tartózkodó magatartására az üzleti forgalom megecsappant. Később a forgalom megélnéült.

Arak:

Bankok: Angol-Magyar bank 2200—500, Agrár 1975—2000, Hazai 5250—300, Hermes 1500—650, Magyar Hitel 12400—860, Jelzálog 415—25, Lezámtóló 1825—900, Osztr. Hitel 1700—800, Keresked. 28900—9100, Magy. olasz 600—5.

Takarékpénztárak: Belvárosi 1875—925, Általános 3000, Hazai 41000—2000.

Malmok: Borsod-Miskolci 13250—700, Concordia 8200—700, Budapesti 25000—6000, Gizella 9300—500, Hungária 15700—6300, Viktória 39000—41000.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 84000—9000, Kohó 51000—55000, Drasche 25000—7500, Magnesit 122000—8000, Ált. Kőszén 124000—9000, Salgó 51250—4500, Uríkányi 82000—500.

Nyomdák: Athenaeum 10500—1200, Révai 2700.

Vasművek és gépgyárak: Kőburg 5550—6300, Ganz-Danubius 1275000—375000, Ganz-vill. 220000—40000, Láng 30000—4000, Lipták 4000—125, Magy. acél 15500—7000, Rima 12300—600, Schlick 9800—10250, Wörner 3550—4000.

Különtéle vállalatok: Gschwindt 50000—1500, Baróti 3100—500, Bóni 14000—450, Chinoin 5000—200, Egyesült izzó 60500—4000, Textil 2500—850, Papír 3500—900, Spódium 7400—600, Flóra 25000—7000, Fővárosi sör 6760—925, Karton 18700—9500, Királyász 6500, Klotild 9000—6000, Polgári sör 40000—5000, Magy. pamutgyár 28500—9750, Magyar Cukor 370000—400000, Lámpa 29000—33000, Óstermelő 8600—850, Gummi 17300—8500, Szikra 14500—5000, Stummer 117000—27000, Telefon 23500—5000, Georgia új 86000—93000.

Faipari vállalatok: Hazai 16000—400, Brassói 32000—5000, Egyes. fa 1000—60, Lignum (hitelfa) 8900—9150, Magyar Erdő 1250—375, Nasic 68000—74000, Lichtig 1450—525, Orsz. fa 2800.

Közlekedési vállalatok: Adria 49000—53000, Atlantika 5300—625, Közúti 8650—9100, Városi 1525—600, Déli vasút 7500—8900, Levante 85000—92000, Államvasút 30500—2000, Tröszt 25000—6500.

Az utótőzsdén az irányzat szilárd volt és egyik-másik papir magasabb árfolyamokhoz jutott. Salgó 54000—55000, Rima 12350—450, Közúti 9100—300, Déli vasút 9700—800, Államvasút 31000—31500, Első Budapesti gőzmalom 26000—25500, Gizella 9400, Hungária 16100, Viktória 40500, Ált. Kőszén 127000—129000, Borsod-Miskolci 13400—500, Konkordia 84500, Ganz-Danub. 12750000—1280000, prolongálva 13750000, Ganz-vill. 235000—240000, Pamut 28500—29000, Cukor 395000.

Délután egynegyed 3 órakor az irányzat továbbra is szilárd volt és magasabb kurzusokhoz kötődtek üzleteket. Salgó 57000, Rima 12700, Közúti 9700, Államvasút 32500, Ált. kőszén 131000, Gummi 18500, Lámpa

31000, Láng 33000, Fővárosi sör 9100, Schlick 10000.

Zürichi zárlat

Zürich, jan. 15. (Zárlat.) Berlin 4 és háromnegyed, Hollandia 210 és fél, Newyork 531, London 2482, Páris 3690, Milano 2630, Prága 1520. **Budapest 20 és egynegyed,** Belgrád 530, Bukarest 300, Varsó 2 és ötnyelcad, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia 3550.

Berlin, jan. 15. Amsterdam 4557 és fél, Antwerpen 725, Milano 568, London 53750, Newyork 11500, Páris 796 és fél, Zürich 2170, Bécs 1667, Prága 330, Varsó 50. Irányzat szilárd.

Terménytőzsdé

A terménytőzsdéi forgalom igen csekély üzlet mellett gyöngébb irányzattal került lebonyolításra és csupán tengeriben volt említésre méltó forgalom.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 12600—700, egyéb 12500—600, 78 kilós ab Budapesten 12700—900, egyéb 12600—800, rozs 8200—300, takarmányárpa 7600—800, sörárpa 7800—8000, köles 8500—9000, zab 7700—900, tengeri 7800—8000, korpá 5150—250.

Előfordult kötések: Buza 3 vagon 78 kilós budapesti paritással 13000, 2 vagon 78 kilós ab Budapest 13000, 2 vagon 78 kilós ab Torbágy és Lörinczi 12800, rozs 1 vagon pestvidéki 8100, árpa 1 vagon 8000, Szakályhőgyész, tengeri 3 vagon január 31-ére Mohács 8200, 1 vagon február 5-ére Balmazújváros 8250, 7 vagon január 31-ére Dunántul 8300, 6 vagon február 10-ére 9000 tiszavidéki állomás, 2 vagon február közepére dunántuli állomás, 9200, 3 vagon február közepére tiszavidéki 9200, korpá 1 vagon budapesti paritással 5200, napraforgó 1 vagon vegyes Büdszentmihály 8300, zabos búkköny 1 vagon 130 ab Büdszentmihály.

A devizaközpont hivatalos ártályamlapja

Valuták:

Valuta	Vétel	Eladás
Napoleon	9900.—	
Dinár	26.75	28.75
Hollandi forint	1040.—	1075.—
Lei	13.50	14.50
Angol font	12300.—	12600.—
Márka	0.24	0.32
Lira	129.—	135.—
Francia frank	182.—	192.—
Szokol	75.—	79.—
Svájci frank	500.—	520.—
Osztrák korona	0.0370	0.0390
Dollár	2625.—	2700.—
Lengyel márka	0.0012	0.0013

Devizák:

Belgrád	26.75	28.75
Amsterdam	1040.—	1075.—
Bukarest	13.50	14.50
London	12300.—	12600.—
Berlin	0.24	0.32
Milánó	129.—	135.—
Páris	182.—	192.—
Zürich	495.—	515.—
Prága	75.—	79.—
Bécs	0.0370	0.0390
Newyork	2625.—	2700.—
Varsó	0.0012	0.0013

NYILTÉR

Elismert

régi jó cégemre hivatkozva, tisztelettel bejelentem, hogy a mai napon technikai művezetővé szerződöttem Róna Miklós urat, ki magános, családi, menyasszonyi és gyermekfelvételekben elismert művészi specialista. Arám, mint eddig is, igen szolidak. Szíves pártfogást továbbra is kérve, tisztelettel

Burg Izsó „Adria” műterme, Szent Anna-u. 5.

Tisztelettel

értesitem a t. nagyközönséget, hogy külföldi tanulmányutamról visszatérve, a mai napon mint technikai művezető, beléptem az általánosan elismert tartós, izléses és jó fényképeket készítő Burg Izsó úr műtermébe. Ugy az országban, mint a külföldön szerzett tapasztalataim és tanulmányaimat itt óhajtom érvényesíteni. A legutolsó párisi divat szerint készítem a menyasszonyi, családi és gyermekfelvételeket. Egy próbafelvétel meggyőz mindenkit, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítő képeket készítem. Szíves pártfogást kérve, tisztelettel

Róna Miklós.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

— **N. Vilmos császár emlékirata** magyar fordításban megjelent. Kapható: Hegedűs és Sándor irod. r.-t. könyvkereskedésében. Ára 805 kor.

— **A magyar zsidóság története.** Irta: dr. Venetianer Lajos. Ára 700 K. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

— **ÜZLETI KÖNYVEK** mindenféle nagyságban és kivitelben kaphatók a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legizlésebb kivitelben 24 óra alatt készílnék. Telefon 54.

Villamos erőre berendezett

fűszermalmunk vállalja mindennemű fűszerek őrlését a piacon legversenyképesebb ár mellett. Mielőtt e cikkekben szükségletét fedezné, kérjen tőlünk árajánlatot. — **TELEFON: 10-05.**

Kérjen minden üzletben „**FARKAS**” védjegyű pótkávét

Alföldi Pótkávégár és Fűszermalom Debreczen, Homokkert, Hid-u. 8.

Tüzifa

hasábban ölenként kapható

a Fabehozatali és Kereskedelmi R.-t. telepein a Gázgyárral szemben.

— **Weininger Nem és jellem c. műve új kiadásban megjelent.** Kapható: Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. **Piac-utca 34. sz. r.-t zeneműkereskedésében. Piac-u. 34.**

Legszébb cigányzene a Gambrinusban!!
Rácó János és Napoleon

hegedű és csellóművészek 11 tagú zenekarukkal játszanak.

Pestszentlőrinczi Parkotlyár és Gőztűrésztársaság.

Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyék részére

Ráhrer Sándornál Debreczen, Piac-u. 43. Telefon 902.

NEUSCHLOSZ—LICHTIG ALBERTFALVA—BUDAPEST Repülőgép és Faipar R.-T.

Vezérképviselete Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyék részére

Ráhrer Sándornál Debreczen, Piac utca 43. sz.

Gyártmányai: Bátor-, épület, asztalos munkák, gazdasági szerek, stráfszekerek, mezőgazdasági faszerszámok, szerszámnyelek, háztartási faárúk; gyermekkosci, falusi ajtók és ablakok, székerek, tömegcsékek stb.

Saját készítményű bőrdöngők, ridikülők és bőrtárcák gyári árában kaphatók **FEUERMANN bőrdöngősnél, PIAC UTCA 44. SZÁM.**

Száraz tűzifa

felvágva, ölenként, házhoz szállítva, valamint vagonkéntben bármilyen mennyiségben, hazai és porosz kőszén megrendelhető a

Debreczeni Faipar r.-t. telepén Salétrom-utca 5. sz. Telefon szám 156.

Turul czipőgyár

részvénytársaság Debreczen, Ferencz-József-ut 48.

Rámánvarrott prima box férfi cipők

5110 K

páronként amíg a készlet tart.

39. számtól 43. számlg.

Linoleum

Lékemínőségű

67 cm. sz. métere K	1900
87 " " " " "	2400
100 " " " " "	2700
115 " " " " "	3200
135 " " " " "	3900

Bőrvásznak
nagy választékban

Futószőnyeg

65 cm. sz. métere K	1540
65 " " " " "	1650
67 " " " " "	2750
90 " " " " "	1980
90 " " " " "	2200

Árak fenntartással!

Viaszkos vászon

aszialtra való

78 cm. széles métere K	1860
100 " " " " "	2340
115 " " " " "	2680

Vastag padló-linoleum

sima és 50 l. egyujab b mintában,
200 cm. széles métere 6800—
7800—, 8500— és 9200— K

Linoleum- és szőnyeg áruház

Haas Lipót
Ferenc József-ut 58.
(Megyeháza mellett.)
Telefon 9-63.

Zöldi Sándor

mindennemű mezőgazdasági termény, takarmány, élőállat: stb. kereskedelmi irodája:

Debreczen,
Kossuth-u. 11.
TELEFON: 14-23.

131/922.

Árverési hirdetmény.

Helyben Csígekert Károly Ferencz József-ut 52. sz. házánál 1923. január 17. napján d. u. 3 órakor a debreczeni jbir. 1922. Pk. II. 5375. sz. végzéssel 137.866 koronára becsült butorok elárvereztetnek.

Debreczen, 1922. évi december 24. napján.

Szállási Lajos sk.,
bir. végrehajtó.

Jóka! összes munkáit, Pallas Lexikont

és egyéb könyveket jó árban vásárol
ACZÉL antikvárium,
Első Takarékpálota.

SZÁRAZ TŰZIFA hasáb és aprított házhoz szállítva.
ÉPÜLETFA és összes építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők
BURGER ÉS WEINBERGER fa-telepén
DEBRECZEN, Szaboszlai-ut 1.
TELEFON: 11-82.

Tóth Gyula

vasnagyszerű képe Debreczen, (Városház sark). Telefon 29.
Rudvas, vaslemez, ekekések, kormányok, tengelyek horganyozott fedélméz. Minden gazdasági felszerelések nagy választéka. — Zománcozott kék és Rohur edények és egyéb háztartási cikkek kaphatók.

Viszonteladóknek árengedmény.

Mindenkinek könyvet kell vezetni az új kereseti- és forgalmi adórendelet értelmében!

Az összes ilyenmű üzleti- és forgalmi adó könyvek kaphatók Hegedűs és Sándor r.-i. papirnagykereskedésében, Piac u. 34.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. szám.

A Royal-étterem

orthodox kóser vendéglőjében elsőrangú ételek és italok, szolid és figyelmes kiszolgálás mellett.

Esküvői és egyéb családi vagy társas ünnepek szervezése.

ADLERMIKLÓS
vendéglős.

Legszebb alkalmi ajándék egy prima zsebóra

Omega, Doxa, Longines. Inga órák minden butor színeben. Divalos ékszerek, jegygyűrűk — legolcsóbban kaphatók
BLATTNER BÉLA
órák és ékszerésznél, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

Bészler és Dávid

vaskereskedésben a Kossuth-szoborral szemben (Tulajdonos Dávid Jakab)
minden vasáru kapható.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 80 korona, minden további szó 3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további szó 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL

Üveget legdrágábban vásárol
FABIÁN,
Hatvan-utca 10.

Aranyat, ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb árban vesz

Braun Mór
ékszerész, Piac u. 31.
Mihalovits gyógyszer-tára mellett.

ELADÁS

SZÁRAZ TŰZIFA felaprítva és hasábnan — valamint
KOSZÉN hazaszállítva megrendelhető
Fabehozatali és Kereskedelmi R.-T. telepein
Homokkert Gázgyár és Kőraktár között. —
Telefon 13-96.
Pesti-u. 2.
Telefon 13-95.

Papianvarrodámban minden szakmabeli munkát jutányosan készítek. Debreczen, Kossuth u. 11. sz.

Szánka bõrrel téelve és egy két lovas bõrrel és egy lovas posztóval bélelt
kocsi
eladó.
NAGY IMRE
kocsigyártó, Piac-u. 7.

Hencserek, plüss diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Ruha-szokrény — jó állapotban — eladó.
Cím a kiadóban.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvaron.

Perzsa szőnyeg kisebb méretű eladó
Cím a kiadóban.

36 os magasszárú fekete, teljesen új női cipő olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Abronsvas kapható a kiadóhivatalban

Eladó a Budai Ezsaiás utcán egy házastelek. A rajta levő egyik háromszobás lakás azonnal beköltözhető. Ertekezhetni Sas utca 3. szám alatt, az emeleten.

Óbor kilenc hektó, kisebb tételekben is eladó. — Kigyó-utca 21.

Szép alma, foghagyma, vörshagyma jutányos árban kapható nagyban is. Weisz Mendel, Hatvan-utca 36.

KERESLET
Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongora-hangolást, javítást, hosszú zongorák rövidítését elvállalja
Liska,
Bethlen-u. 27.

Gyönyörű keretek tűzifa eladáshoz, helyi piacon. Peterfia 52.

Fürdő-kályhát, fürdőkádát veszek.
Cím a kiadóban.

Gyakorlott könyvelő-levelező délutáni könyvelést, levelezést vállal. Cím a kiadóhivatalban.

Könyvkötő és nyomdász tanulóknak
két középiskolát végzett jó magaviseletű fiúk felvételnek a Hegedűs és Sándor r. könyvnyomdájában és könyvkötészetében
DEBRECZEN, Piac-u. 49.

VEGYES
Jegyesek figyelmébe ajánlom a Központi órák ékszerüzletemet Piac-utca 30., ahol újvívi ajándéknak valót is a legolcsóbban vásárolhat.

Menekült órák szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat.
Rákóczi-utca 36. sz.